

**Кључна питања за анализу постојећег стања и
правилно дефинисање промене која се предлаже**

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

Село и култура руралних средина, сем ретких примера, немају значајнију, а ни видљиву улогу у погледу програмске репрезентативности. Деценијама занемаривано, углавном препуштено интуитивном нагону за одржавањем традиције, село је репрезент овдашњег дисконитуитета (не) бриге о стратешком уређењу културе једне земље. Одласком младих из села, већина је опустела и руинирана. Последњих година у више места мештани су покренули њихову обнову и у домовима културе поново се окупљају млади.

У Дому културе у Козјаку надомак Лознице некада су биле најбоље игранке у Подрињу. А онда је остао без посетилаца, па и без прозора и врата. Пре неколико година део објекта је преуређен у спортску халу, а онда су мештани одлучили да обнове Дом културе и деци обезбеде простор за игру и дружење. Мештани су покренули иницијативу, локална самоуправа је то подржала, сада је направљена једна дивна хала, а све у циљу да млади људи добију квалитетнији живот и да то буде један од разлога да остану.

Лесковац има шест домова културе, у чију обнову је Град током протекле три године уложио пет и по милиона динара. У Брестовцу, селу са око две хиљаде људи, Дом културе реновиран је пре две године. Циљеви локалних самоуправа није само да се уложи у адаптацију и реновирање, већ да оживи и друштвени живот у овим местима, па се тако друштвени живот и културне манифестације одвијају и при месним заједницама, где се савети месних заједница труде да окупе своје мештане и да на тај начин оживи свако место понаособ.

У селу Опланић код Краљева слика која подсећа на многа друга места у Србији. Од Дома културе остала је само зграда и сећања на нека давна и лепша времена. Из месне заједнице нам кажу да је до пре двадесет пет година сваке суботе била игранка. Сматрају и да би поновно отварање Дома културе било значајно и за младе али и старије мештане.

На северу Војводине ситуација је нешто боља само у погледу стања објеката. Постоје програми који се спроводе делимично у насељеним местима али у недовољној мери. Тако се у општини Нови Кнежевац у насељеним местима спроводе манифестације које углавном одржавају КУД-ва, једном до два пута годишње када се обележава слава неког насељеног места. Како су нам рекли из општине, недостатак аудио и видео опреме, као и недовољан број седећих места јесте главни проблем због чега се не организују филмске пројекције, позоришне представе, концерти и сл.

У општини Чока и Нова Црња се одвијају програми у насељеним местима али стање објеката културе је у нешто лошијем стању и из перспективе енергетске ефикасности неодрживо. Објекти су великих површина и захтевају партерно уређење, електроинсталационе радове и замену грејних тела и соларних панела све у циљу одрживости.

УРЕДБА

О МЕТОДОЛОГИЈИ УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПОЛИТИКАМА, АНАЛИЗИ ЕФЕКТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА И САДРЖАЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ДОКУМЕНАТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА

- 2) **Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.**

Ови подстицаји нису спровођени документом јавних политика.

- 3) **Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?**

Не постоје важећи прописи и документи јавних политика из делокруга Министарства.

- 4) **Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.**

Подршка опремању и уређењу сеоских домова садржаће унапређену и опремљену просторну целину која ће побољшати друштвени стандард сеоског становништва. Сеоским домом у смислу Програма сматра се објекат у сеоској средини у власништву јединице локалне самоуправе, који служи за потребе културног, социјалног, образовног, друштвеног живота и других потреба у сеоским срединама. Реализацијом програма стварају се услови за одрживи развој кроз пружање културних, едукативних и других друштвених услуга, а све у циљу подизања стандарда и квалитета живота у сеоским срединама.

Ограничена средства јединица локалних самоуправа за финансирање уређења и опремања сеоских домова у претходним годинама имала је за последицу неадекватне услове за организовање различитих активности из сфере културних, спортских, друштвених догађаја. Недостатак аудио-визуелне опреме, позорнице (бине), седећих места, грејних тела, дотрајалост инсталација један од главних улога што су сеоски домови ван употребе и немају намену коју су некад имали. Ревитализацијом сеоских домова стварају се услови за одрживи развој и услови за покретање стваралаштва из различитих области све у циљу промовисање локалних вредности.

- 5) **Која промена се предлаже?**

Један од добрих примера јесте ефекат обнове Омладинског креативног центра (ОКЦ) у Новом Саду а право коришћења су добили млади студенти. Идеју је покренуло десетак студената Универзитета у Новом Саду, који су на основу искуства у студентском организовању увидели да највећи проблем при реализацији омладинских идеја представља недостатак простора. Циљ Центра јесте да млади који долазе у њега, управљају и његовим садржајем. Током протекле две године, у овом простору одржавали су се различити едукативни програми, у којима је учествовало око две хиљаде младих људи. Након обнове, њима ће на располагању бити просторија за предавања, звучно изоловани студио са опремом за креирање аудио/видео садржаја, сала за састанке, радни простор и кантина.

Већ више од две године заједница окупљена око ОКЦ-а функционише од донација у виду материјалних средстава или новца, и младих који подржавају њихову идеју и радо учествују у

УРЕДБА

О МЕТОДОЛОГИЈИ УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПОЛИТИКАМА, АНАЛИЗИ ЕФЕКТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА И САДРЖАЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ДОКУМЕНАТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА

радним акцијама сређивања простора. Од уласка у, како кажу, неупотребљив простор до данашњег дана, кроз Центар је прошло више од две хиљаде младих и укључено приближно 120 спонзора који су помогли опремање простора, донирајући плочице, дрво, грађевински материјал и разну опрему. По овом или сличном модалитету уз подршку представника јединица локалних самоуправа, синергију установе културе, месне заједнице, учитеља, наставника и професора из основних и средњих школа - музичких школа, може се успоставити одржив систем и подстакнути младе да се креативно изразе и промовишу вредности своје вредности и вредности локалне заједнице.

ПРИЛОГ 3:

Кључна питања за утврђивање циљева

- 1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Општи циљ Програма је унапређење културног, социјалног, образовног и друштвеног живота у сеоским срединама у Републици Србији.

- 2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доведе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Програмска активност „Подршка опремању и уређењу сеоских домова у селима Републике Србије за 2024. годину“ допринеће обogaћењу друштвеног и спортског живота становника у селима и неговању традиционалног начина живота и културно-историјског наслеђа.

- 3) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Показатељи учинка на основу којих ће се пратити степен остварености овог циља су:

- број адаптираних/опремљених сеоских домова (циљана вредност 12);
- број планираних годишњих активности и догађаја на годишњем нивоу (циљана вредност 55%).

Година достизања циљане вредности 2028.

Извор провере ових показатеља учинка ће бити Извештаји о реализацији пројекта Министарства за бригу о селу.

УРЕДБА

О МЕТОДОЛОГИЈИ УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПОЛИТИКАМА, АНАЛИЗИ ЕФЕКТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА И САДРЖАЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ДОКУМЕНАТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА

ПРИЛОГ 5:

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

- 1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/23 и 79/24) у оквиру Раздела 35 – Министарство за бригу о селу; Програм 0110 – Планирање и спровођење политике развоја села, Функција 110 – Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови; Програмска активност 0005-Подршка адаптацији мултифункционалних објеката 463 – Трансфери осталим нивоима власти, у укупном износу од 149.670.000,00 динара за Програм доделе бесповратних средстава за опремање и уређење сеоских домова у селима на територији Републике Србије за 2024. годину. Максимални износ бесповратних средстава је до 10.000.000,00 динара укључујући ПДВ.

ПРИЛОГ 6:

Кључна питања за анализу економских ефеката

- 1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Бесповратна средства намењена су за:

- 1) Занатске радове (кровно – покривачки, лимарски, столарски, браварски, стаклорезачки, гипсани, подне и зидне облоге, керамички, паркетарски, молерски, тапазирање, фасадни радови и др.);
- 2) Монтажне радове (електро-инсталациони, водоводни и канализациони, гасни, инсталације централног грејања и др.);
- 3) Радове на уређењу ентеријера (унутрашња расвета, намештај, и др.);
- 4) Опрему (телекомуникациона, аудио-визуелна и др.).

Сеоски домови за чије се опремање и уређење додељују бесповратна средства се могу налазити на територији свих насељених места Републике Србије, изузев у градским и општинским седиштима и приградским насељима. Бесповратна средства нису намењена за трошкове извођења припремних радова и трошкове израде пројектно-техничке документације, одржавања објекта, као и све остале трошкове. Доделом бесповратних средстава се утиче на развој локалне

УРЕДБА

О МЕТОДОЛОГИЈИ УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПОЛИТИКАМА, АНАЛИЗИ ЕФЕКТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА И САДРЖАЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ДОКУМЕНАТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА

заједнице, допринеће обogaћењу друштвеног живота и побољшању квалитета живота у сеоским срединама.

ПРИЛОГ 7:

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

- 1) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Овим програмом допринеће се обogaћењу друштвеног и спортског живота сеоског становништва, неговању традиционалног начина живота, културно-историјског наслеђа и побољшању квалитета живота у сеоским срединама.

ПРИЛОГ 8:

ПРИЛОГ 9:

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

- 1) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у ком временском периоду је то потребно спровести?

За реализацију Програма није потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа. Министарство има кадровске капацитете за спровођење Програма.

- 2) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Рок за реализацију је 12 месеци од дана закључења уговора. Након реализације пројекта јединица локалне самоуправе је у обавези да поднесе Министарству извештај о реализацији пројекта који садржи доказе о утрошеним средствима, са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење добијених средстава, уговор о јавној набавци, извештај надзорног органа и финансијску документацију. Расписивање конкурса се планира

УРЕДБА

О МЕТОДОЛОГИЈИ УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПОЛИТИКАМА, АНАЛИЗИ ЕФЕКТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА И САДРЖАЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ДОКУМЕНАТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА

након ступања на снагу уредбе, док се завршетак конкурса планира до половине новембра, па одмах потом и закључивање уговора. Министарство и Комисија могу вршити контролу реализације током трајања свих пројектних активности као и након реализације пројекта, а јединица локалне самоуправе је у обавези да омогући вршење контроле.

ПРИЛОГ 10:

Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Одредбама овог програма су све могућности злоупотребе сведене на минимум, а то се нарочито постиже формирањем Комисије која ће контролисати све пројектне активности.

Ризици се углавном односе на реализацију у предвиђеном року због спољних фактора и ненаменско коришћење бесповратних средстава. У случају новонасталих околности које отежавају или онемогућавају реализацију пројекта у року предвиђеним уговором или отежавају наменску употребу додељених бесповратних средстава, корисник средстава је у обавези да обавести Министарство и упуту јој писани образложени захтев за измену решења и уговора, о чијој оправданости ће одлучивати Комисија.

Исто тако, уколико се у поступку контроле утврди ненаменско трошење бесповратних средстава или одступање од уговорних одредби, Министарство раскида уговор, а корисник враћа целокупан износ додељених бесповратних средстава у буџет Републике Србије, са припадајућом законском затезном каматом.

Области планирања и спровођења јавних политика

- 1) Урбанизам, просторно планирање и грађевинарство;
- 2) Запосленост и социјална заштита;
- 3) Омладина;
- 4) Пољопривреда и рурални развој;
- 5) Култура;

а) Надлежни орган за целу област у обавези је да у консултацијама са другим органима одреди „кровни” документ јавне политике – стратегију за област планирања и документе јавне политике ужег обухвата (програм), којима се разрађује посебан циљ стратегије;

б) Уколико стратегија за одређену област планирања не покрива неку тему или се појави нова тема или проблем, прво се израђује концепт политике као одговарајући документ јавне политике;

УРЕДБА

О МЕТОДОЛОГИЈИ УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПОЛИТИКАМА, АНАЛИЗИ ЕФЕКТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА И САДРЖАЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ДОКУМЕНАТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА

в) Идентификоване области планирања и спровођења јавних политика на националном нивоу су у директној вези са девет сектора¹ које је Влада одабрала за усвајање секторског приступа у процесу европских интеграција и које користи као полазну основу у планирању и спровођењу средстава Европске Уније и координацији међународне развојне помоћи.

ПРИЛОГ 12:

Кључна питања за вредновање учинака докумената јавних политика

РЕЛЕВАНТНОСТ/ЗНАЧАЈ

- 1) Да ли су циљеви политике у непосредној корелацији са надређеним документима јавних политика и приоритетима Владе?
- 2) Зашто је била потребна интервенција Владе (креирање и спровођење јавне политике)?
- 3) Да ли су потребе циљних група јавне политике у потпуности задовољене?
- 4) Да ли су постигнути ефекти у директној корелацији са циљевима политике?

ЕФИКАСНОСТ

- 1) Који показатељи и циљне вредности су дефинисане за резултате и да ли су остварене?
- 2) Колики су трошкови резултата – по резултату и укупно? Колико одступају од трошкова који су планирани?
- 3) Да ли су ангажовани ресурси били довољни за остварење резултата?
- 4) Да ли су резултати постигнути у складу са утврђеним роковима? Уколико нису, који су разлози за то?

ЕФЕКТИВНОСТ

- 1) Да ли су планирани ефекти и исходи постигнути и развојни услови промењени?
- 2) Уколико нису, да ли је могуће квантификовати разлику и пронаћи узроке?
- 3) Да ли су изабране активности/мере релевантне и најадекватније за постизање резултата?
- 4) Да ли су корисници јавне политике задовољни постигнутим исходима?

ОДРЖИВОСТ

- 1) Да ли су финансијски и економски механизми успостављени у циљу дуготрајних и одрживих користи од конкретне јавне политике?
- 2) Да ли се у оквиру важећег регулаторног оквира може омогућити трајније креирање користи од конкретне јавне политике?

¹ правда, унутрашњи послови, реформа јавне управе, развој људских ресурса и друштвени развој, конкурентност, животна средина и климатске промене, енергетика, саобраћај, пољопривреда и рурални развој

УРЕДБА

О МЕТОДОЛОГИЈИ УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ПОЛИТИКАМА, АНАЛИЗИ ЕФЕКТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА И ПРОПИСА И САДРЖАЈУ ПОЈЕДИНАЧНИХ ДОКУМЕНАТА ЈАВНИХ ПОЛИТИКА

- 3) Да ли постоје одговарајући институционални капацитети за трајно одржавање позитивних ефеката конкретне јавне политике?